

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Toimitusverkoston avoin digidata-alusta. ODENET
Hakemusnumero	R-02391
Hakijan virallinen nimi	LIMOWA ry
Osatoteuttajat	Aalto-korkeakoulusäätiö sr
Toimintalinja	1 Innovatiivinen Suomi
Erityistavoite	1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
Alkamispäivämäärä	01.11.2025
Päätymispäivämäärä	30.06.2027

Valintakokouksen päivämäärä	Uudenmaan maakunnanyhteistyöryhmän sihteeristö 4.6.2025
-----------------------------	--

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Digitalisaatiossa ja siitä syntyvän datan hyödyntämisessä on edelleen runsaasti mahdollisuuksia. Organisaatioiden rajapinnoilla yhteistä dataa tarvitaan koko tilaus-toimitusketjuissa sekä erityisesti varasto- ja käsittelyprosesseissa sekä kuljetuksissa. Kohdetoimijajoukossa on suuri kiinnostus tekoälyn hyödyntämiseen. Tilaus-toimitusprosessin aikana syntyvä operatiivinen data jalostettuna digitaaliseen ja standardoituun muotoon luo edellytykset tiedon tehokkaalle hyödyntämiselle. Data tulee jakaa edelleen yhteisen alustan kautta prosessin kaikille osapuolille, joita tässä hankkeessa on eri toimialoilla olevien tilaajien, vastaanottajien ja logistiikkapalvelutarjoajien lisäksi useat muut sidosryhmät (tietojärjestelmä- ja teknologiatoimijat, asiantuntijapalvelut, korkeakoulut, viranomaiset).

Yritysten kilpailukykyä haastavat useat trendit, jotka vaikuttavat toimitusverkostojen avoimen digidata-alustan tarpeeseen. Verkkokauppa, JIT, yksilöllistyminen, räätälöinti, kasvava valikoima, palautukset, kiertotalous jne. aiheuttavat kaikki yhä ohuempia tavaravirtoja. Erityisesti tämä korostuu vastaanoton kehittämisen tarpeena yrityksissä, jotta yhä nopeammat ja suurempien tapahtumamäärien toiminnot voidaan tehokkaasti hoitaa tuotantolaitoksissa, jakelukeskuksissa ja/tai muissa materiaalinkäsittelypisteissä. Siinä missä yritykset ovat kehittäneet sisäisiä prosessejaan ja jopa automatisoineet ja robotisoineet varastojaan, keräily- ja lähetystoimintojaan, olemme havainneet useissa paikoissa haasteen ja pullonkaulan siirtyneen vastaanoton puolelle. Kyse on erityisesti lähettäjän, logistiikkapalveluntarjoajien ja vastaanottajien erilaisista ja vajavaisista datoista, vaikka tarjolla olisikin erilaisia ratkaisuja.

Näihin ei ole yhtenäisiä toimintamalleja Suomessa ja/tai maailmalla, joten avoimiin standardeihin ja rajapintoihin perustuvan data-alustan hyödyt ovat erittäin merkittäviä kaikille osapuolille. Tästä itsessään voisi syntyä hyvää ohjelmistopalveluliiketoimintaa.

Hankkeessa hyödynnetään mm.

- TUDI-hankkeissa (esim. Onninen 2016 ja Lahtinen 2020 s. 56–57) hahmoteltuja, alkujaan Suomessa GS1-standardien päälle rakennettua GOLLI-idea.
- Peppol -verkostoa (ks. Dahlberg 2024; Roadmap for Peppol Ordering Messages Implementation in Finland 2025–2030; Finnish Real Time Economy Programme).
- ETLA:n raporttia elintarvikealan arvoketjunlaajuuden alustatalouden uudistumisen askeleista (Kotiranta ym. 2017)
- EU:n eFTI-säädöksen (electronic Freight Transport Information) rahtitiedon digitalisaatiota, joka on tulossa jäsenmaita sitovaksi 2026.
- Sitran Reilu datatalous tavoitteita ja havaintoja.

Standardisanomiin perustuvan toimitusverkoston avoimen digidata-alustan kehittäminen on yhteistyöhanke kotimaisen innovaatioekosysteemin kesken. Tämä vie alueemme yritykset eurooppalaiseen eturintamaan sekä yhteistyöhön mm. OLF (Open Logistics Foundation, Fraunhofer IML "OpenLabs") ja ETP on Logistics (innovaatioallianssi) -hankkeiden kanssa. Tämä vahvistaa ja tuo rajapinnan LIMOWAn avaamalle keskustelulle eurooppalaisen sisälogistiikan ja materiaalinkäsittelyn kehittämisfoorumin tarpeesta.

Hankkeessa kootaan kotimainen ja kansainvälinen toimijajoukko luomaan toimitusverkostojen avomiin standardeihin ja rajapintoihin perustuvaa tiedon (ja tavaran) vastaanottoalusta. Toteuttamista voidaan jatkaa eurooppalaisena innovaatiohankkeen Open Logistics Foundationin, ALICE:n ja muiden vastaavien yhteistyöekosysteemeissä olevien toimijoiden kanssa. Tarve tällaiselle on kirkastunut AIOLOG4.0 (AKKE) -hankkeen toteutuksen aikana. Uusi hanke jatkaa elinkeinoelämän, korkeakoulujen ja kehittämissyhtiöiden välistä Uudenmaan osaamiskeskittymien yhteistyötä, jossa on rajapinnat infrastruktuuriin, digitaaliseen kaksoseen sekä älykkääseen kaupunkiin (citylogistiikka) ja kiertotalouteen (mm. recommerce, palautusten parempi ohjaus).

Avoin digidata-alusta vahvistaa Uudenmaan maakuntaohjelman 2022–2025 visiota parantaen alueen taloudellista kilpailukykyä. Hanke edistää Uudenmaan edelläkävijyyttä ilmastonmuutoksen hillinnässä logistiikkatoimintojen tehostumisen myötä (ns. Quintuple helix-malli).

Sama ajatus näkyy älykkään erikoistumisen strategiassa "uudistuva teollisuus ja innovatiiviset palvelut" niin, että vastaavat teknologiat ovat auttamassa "ihmisten kaupungin", ilmastoneutraaliuden ja resurssitehokkuuden saavuttamisessa. Hanke edistää alueen innovaatiotoimijoiden kyvykkyyttä ja mahdollisuuksia osallistua kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön kansainvälisten foorumien ja Horizon Europe -hankeideointien myötä, ja parantaa maakunnan toimijoiden kykyä varautua ja mukautua nopeisiin yhteiskunnallisiin muutoksiin.

Lisätietoja hakemuksesta

Hakemus kohdentuu Uudellemaalle.

Tuen lisäksi hakijat on osoittanut omarahoitusosuutta.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Rahoituksen yhteenveto	Haettava EU- ja valtion rahoitus (€)	%	Rahoitus yhteensä (€)
LIMOWA ry	301 103	70	430 147

Aalto-korkeakoulusäätiö sr	280 936	70	401 337
Haettu Uudenmaan kehiksestä	582 039		

Rahoittajan arvio hakemuksesta

Hakemus täyttää yleiset valintaperusteet, on alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja erityistavoitteen 1.1 mukainen.

Hakemus ei menestynyt hakemusten välisessä vertailussa.

Tarve- ja ongelmakuvaus oli niukka, eikä anna riittävästi tietoa hankkeen lähtötilanteesta tai hankkeen tarpeellisuudesta. Haasteena oli myös, että ryhmähankkeen yhteisiä osioita oli kirjoitettu ainoastaan päätoteuttajan näkökulmasta. Hankehenkilöstön tehtäväkuvaukset olivat riittämättömät tai ne puuttuivat.

Hanke keskittyy ekosysteemin luomiseen ja logistiikan toimintaverkoston digi-data-alustan mallinnukseen ja toteutettavuusanalyysiin. Vaikka tavoitteena on tukea yritysten innovaatiotoimintaa, varsinaiset yrityksiin kohdentuvat toimenpiteet ja konkreettinen alustan kehittäminen jäävät tässä vaiheessa vähäisiksi.

Toiminta keskittyy ensisijaisesti ekosysteemin ja tietotalouden luomiseen, kun taas yritysten toimintojen kehittäminen jää toissijaiseksi ja välilliseksi. Uusien teknologioiden käyttöönotto rajoittuu selvitysvaiheeseen, eikä varsinaisen hyödyntäminen toteudu hankkeen aikana.

Vaikka hanke tukee TKI-toimintaa, elinkeinoelämälähtöinen tarve ei nouse selkeästi esiin.

Hankehakemuksesta ei käy ilmi, että hankkeelle olisi todellista kysyntää, eikä kehitettävän ratkaisun vaikutus TKI-toimintaan ole vakuuttavasti perusteltu.

Kohderyhmä ei ole selkeästi rajattu, eikä toimialakohtaista fokuksa ole. Hankkeen vaikutukset jäävät välilliseksi ja ajoittuvat pääosin hankkeen jälkeiseen aikaan. Tuloksena syntyy yleinen mallinnus ja toteutettavuusanalyysi, mutta konkreettinen hyöty edellyttää jatkokehittämistä.

Uudenmaan älykkään erikoistumisen toteutuminen:

Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategian kattotavoitteena on luoda innovaatioihin pohjaavaa kestävää kasvua resurssien viisaalla käytöllä. Lisäksi tavoittelemme hiilineutraalia Uusimaata vuoteen 2030, vihreästi ja digitaalisesti uusiutunutta elinkeinoelämää sekä sujuvaa ja hyvinvoivaa arkea.

Resurssiviisauden alla on kolme strategista painopistealuetta: ilmastoneutraalius, ihmisten kaupunki sekä uudistuva teollisuus ja innovatiiviset palvelut. Strategiassa korostetaan painopisteiden rajapinnoissa ja leikkauspisteissä tapahtuvia useampia teemoja yhdistäviä kokonaisuuksia. Lisäksi Uudenmaan strategiassa korostuu osaamisen vahvistaminen sekä laaja-alainen yhteistyö ja verkottuminen sekä omalla alueellamme, kansallisesti että kansainvälisesti.

Hanke tukee älykkään erikoistumisen strategian painopistettä Uudistuva teollisuus ja innovatiiviset palvelut.

Vaikka strategiat on huomioitu hankehakemuksessa, konkreettiset toimenpiteet jäävät osin epäselviksi, ja hankkeen kokonaisvaikuttavuus näyttäytyy heikkona.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Yleisten valintaperusteiden täytyminen arvioitu kokouksessa 23.4.2025.

Hakemuksen arviointi ja pisteytys on tehty Uudenmaan liiton hakemusten arviointikokouksessa 24.4.2025.

Hakemus täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus ei menestynyt erityisten, horisontaalisten ja tälle haille asetun tarkentavan valintaperusteiden mukaisessa vertailussa.

Hakemuksen pisteet yhteensä 26/52. Hakemuksen pisteet jäi alle hakuilmoituksessa asetetun minimipisterajan (vähintään 60 % kokonaispisteistä).

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei

Lisätietoa:

Hanna Laaksonen
johtava rahoitusasiantuntija
Uudenmaan liitto